Nog even over onze „intelligente" Adam en consorten. Ja, stapelen, met stokjes werken, enz. doen ze buitengewoon pienter. Edoch, is dat zo'n wonder? Wie van u heeft zo'n woudbewoner in z'n hele levensloop kunnen volgen? We zouden echte „Tarzans" moeten hebben, die bovendien aan dierenpsychologie doen, om alles te kunnen beschrijven, waar Pongo mee in aanraking komt. Zij zouden dan zien hoe het dier onafgebroken evenwichtstoeren moet verrichten, want zijn tochten gaan nooit over de grond. Hun sprongen moeten geschat worden op afstand. Vergeten we hierbij niet, dat de apen de enige dieren zijn, die door de stand van hun ogen, evenals de mens, stereoscopisch zien. Het is hun dagelijks werk, evenals het „bed opmaken" van takken, korte, lange, kromme, rechte. Dan is het heus geen denkwonder, als zo'n dier „verstand" heeft van het dagelijks gebruikte materiaal, dat hij naar behoefte inkort, breekt, recht buigt, enz.
De wevervogel, die van veel fijner materiaal z'n kunstig nestje vlecht, gaat misschien (al is het minder spectaculair) intelligenter met z'n materialen om. Gaarne vertel ik u nog eens iets over „domme" apen.
De „moraal" van m'n praatje:

1. Gelooft u niet aan verstand bij dieren? Zij bezitten instinct en dat is ook iets heel moois en wonderlijks.
2. Dierenpsychologie eist nuchterheid (geen hardheid!!) waarbij we ons niet mogen laten verleiden tot vermenselijken.
3. De studie er van is het best mogelijk in de zuiverste natuurlijke omgeving.

Verspreiding en biotoop van de Europese kanarie

door R. Luiken

Het stukje over „Voorkomen van de Europese kanarie in Aerdenhout" van T. Bloem—Margadant in „Natura" Juni 1955, no. 6, blz. 71 geeft me aanleiding tot de volgende opmerkingen en wel eerst tot een posthume hulde aan Dr Jac. P. Thijsse om z'n opstel „De zegetocht van de Kanarie" in D.L.N. van Mrt 1927 afl. 2 blz. 11 Jrg. XXXI, waar hij op geniale wijze enige suggesties geeft over de toen te verwachten verdere verspreiding van de Europese kanarie in ons land, die juist enige grensplaatsen in Zuid- en Oost-Nederland had bereikt. Dit vogeltje is inderdaad zo attent geweest om de voor hem door z'n promotor uitgestippelde baan tenminste in grote lijnen te volgen.
In het stukje van T. Bloem—Margadant in Natura en van mij in D.L.N. No. 6 1953 „De Europese kanarie breidt zich uit", en D.L.N. No. 3 1954 vindt u een nadere omschrijving van de biotoop. De plaatselijke verspreiding bij Aerdenhout en Bentveld riep bij T. Bloem—Margadant terecht de vraag op, of (liefst verwilderde) moestuintjes met veel onkruid essentieel tot de biotoop van de Europese kanarie horen. Deze vraag meen ik voorlopig bevestigend te kunnen beantwoorden. Zowel in Twente (vooral Oldenzaal en Enschede) als bij Utrecht (de Bilt, Zeist 1953; Groenekan '55, J. de Smidt) liggen steeds moestuintjes binnen of in de onmiddellijke nabijheid van het biotoop, dat verder meestal uit (liefst versnipperde) villatuinen met coniferen bestaat. Coniferenrijke begraafplaatsen zijn bijzonder in trek, terwijl enig hoger opgaand hout in singels of langs een laantje, bijna steeds in de biotoop te vinden is, waar ik in m'n stukje ook al op gewezen heb, evenals op de moestuintjes.

Merkwaardig is in dit verband het tot nu ontbreken van de Europese kanarie in b.v. Delden en Baarn, twee plaatsen, die ogenschijnlijk uitmunten als biotoop voor dit vogeltje, daar ze bijzonder rijk zijn aan villatuinen met prachtige coniferen in groepen en hagen. Bovendien liggen beide plaatsen respectievelijk in de buurt van Enschede en van de Bilt, Zeist en Groenekan. Zou ook hier, evenals in Overveen en Bloemendaal, het ontbreken van geschikte moestuintjes of onkruidveldjes, de doorslaggevende factor zijn? De verspreiding van dit vogeltje met grote sprongen en belangrijke hiaten tussen de plaatsen van vestiging, zodat we een soort eilandenreeks-verspreiding krijgen, stelt ons in ieder geval wel voor problemen.
Mogelijk zou een vergelijking met de manier van verspreiding van b.v. de zwarte roodstaart en de Turkse tortel, die ons ook voor raadsels plaatst, tot een oplossing kunnen voeren, waarbij ook de factor „toeval" of „willekeur" bij het probleem van „waarom juist *hier* en niet *daar*" niet vergeten mag worden.
Over de aankomstdatum is het wel interessant op te merken, dat de Europese kanarie dit seizoen 1955 in de omgeving van Aerdenhout en Bentveld aanmerkelijk eerder terug was dan in Twente, waar hij b.v. op Dinsdag 12 April in een van de ideaal-biotopen van Enschede nog niet present was en pas op 18 April bij het slot van Bentheim en 19 April bij Oldenzaal werd waargenomen, terwijl men eerder het omgekeerde zou verwachten. Tot slot wil ik nog even wijzen op de vestigingspogingen van de Europese kanarie in Haren bij Groningen (D.L.N. 1953), waar ongetwijfeld ook moestuintjes of onkruidveldjes in de onmiddellijke nabijheid hebben gelegen. In De Bilt, Zeist en Groenekan is naar het zich laat aanzien ook alleen maar sprake van vestigings-pogingen.

De kraanvogels trekken

door F. van Ommen

Medio maart was ik in de gelegenheid aan de Elbe in Duitsland de trek van de kraanvogels waar te nemen.
Langzaam dreven de kraanvogels voort met gracieuze gebaren van hun machtige vleugels. De lange halzen als richtingaanwijzers naar het noorden gewend, de poten gestrekt naar het verleden, dat achter lag. In scherpe, flauwe of ongelijke V-vorm trokken ze over om plotseling, als op een gegeven teken, in U-vorm of onregelmatige formatie over te gaan. Dan wisselden zij van leiders. De voorvliegers minderden vaart en terwijl nieuwe leiders voorvlogen, werden de oude in de formatie opgenomen. Soms scheen het of zij vermoeid waren, als zij, de brede wieken gestrekt, bewegingloos voortgleden langs de blauwe hemel. En steeds weer nam ik nieuwe vluchten waar, die aanvlogen en verdwenen, almaar in dezelfde richting. Ik telde troepen van veertig stuks en vluchten van meer dan honderd vogels. Sommige trokken zwijgend voort om dan ineens de lucht te vervullen met hun melancholieke roep.
Verreweg de meeste vogels, in het bijzonder alle soorten, die in grote vluchten trekken, vliegen zonder enige orde. Maar bij enkele, die in families trekken, worden tijdens de trek bepaalde formaties aangenomen, zoals bij enkele ganzensoorten, zwanen en kraanvogels, die alle vliegen in de bekende wigvorm met de punt naar voren, een horizontaal liggende V, varierende van een